

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**

Lapa 1 no 17

Izdošanas datums: **08.05.2011.**Pārskatīšanas datums: **07.04.2021.****1. IEDAĻA . Vietas/maisījuma un uzņēmējsabiedrības/uzņēmuma apzināšana.****1.1. Produkta identifikators:**

Produkta nosaukums: 32,5% karbamīda ūdens šķīdums - **AdBlue**
Ražotājs: SIA "CrossChem"
REACH Nr.: Nav attiecināms uz maisījumiem.
CAS Nr.: Nav attiecināms uz maisījumiem.
EC Nr.: Nav attiecināms uz maisījumiem.
Indeksa Nr.: Nav attiecināms uz maisījumiem.

1.2. Vietas vai maisījuma attiecīgi apzinātie lietošanas veidi un tādi, ko neiesaka izmantot:**Apzinātie lietošanas veidi:**

SU1 – Lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība;
SU22 – Profesionāli lietojumi;
SU23 – Gāzu attīrīšana;
PC3 – Gaisa kvalitāti uzlabojoši produkti;
PROC5 – Maisīšana vai sajaukšana periodiskos procesos;
PROC8a – Vietas vai maisījuma pārvietošana (iekraušana un izkraušana) šim nolūkam neparedzētās iekārtās;
PROC8b – Vietas vai maisījuma pārvietošana (iekraušana un izkraušana) šim nolūkam paredzētās iekārtās;
PROC11 – Smidzināšana nerūpnieciskām vajadzībām.

Lietošanas veidi, ko neiesaka izmantot: Nav attiecināms.**Iemesls, kāpēc lietošanas veidu neiesaka izmantot:** Nav attiecināms.**1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju:**

Ražotājs/iegādātājs: CrossChem SIA.
Adrese: "Naftaluka", Olaines pagasts, Olaines novads,
LV-2127, Latvija. (Birojs, ražotne, noliktava).
Reģ. Nr.: 40003888244
Tālruna numurs: +371 67491030 (Administrācija)
E-pasta adrese: info@crosschem.lv
Mājaslapa: <https://crosschem.lv/>
Par drošības datu lapu atbildīgās kompetentās personas e-pasta adrese:
girts.betmanis@crosschem.lv

1.4. Tālruna numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās:Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: **(+371) 112****Darba laiks:** 24 stundas diennaktī, 365 dienas gadā.Toksikoloģijas un sepses klīnikas, saindēšanās un zāļu informācijas centrs: **(+371) 67042473****Darba laiks:** 24 stundas diennaktī, 365 dienas gadā.**Adrese:** Hipokrāta 2, Rīga, Latvija, LV-1038.**Citas piebildes:** Palīdzība tiek sniegta Latviešu, Krievu un Angļu valodās.Saindēšanās kontroles centri Eiropā ir atrodami šajā lapā: <https://poisoncentres.echa.europa.eu/appointed-bodies>**2. IEDAĻA. Bīstamības apzināšana.****2.1. Vietas vai maisījuma klasificēšana:****Klasifikācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP):**

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**Lapa **2** no **17**

Šis maisījums nav bīstams saskaņā ar Regulu (EK) Nr.1272/2008.

2.2. Marķējuma elementi:**Marķējums saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP):**

Saskaņā ar CLP Regulu un attiecīgajiem nacionālajiem likumiem produktam nav nepieciešams marķējums.

Bīstamības pictogrammas: Netiek prasīts.**Signālvārds:** Netiek prasīts.**Bīstamības apzīmējumi:** Netiek prasīts.**Drošības prasību apzīmējumi:****P102** – sargāt no bērniem;**P280** – Izmantot aizsargcimdus/aizsargapģērbu/acu aizsargus/sejas aizsargus;**P302+P352** – SASKARĒ AR ĀDU: nomazgāt ar lielu daudzumu ūdens;**P305 + P351 + P338** – SASKARĒ AR ACĪM: Uzmanīgi skalot ar ūdeni vairākas minūtes.

Izņemt kontaktlēcas, ja tās ir ievietotas un ja to var vienkārši izdarīt. Turpināt skalot;

P302+P352 – SASKARĒ AR ĀDU: nomazgāt ar lielu ūdens daudzumu;**P401** – Neuzglabāt kopā ar ēdienu, dzērieniem vai dzīvnieku barību;**P501** – Atbrīvojies no satura / tvertnes saskaņā ar vietējiem un starptautiskajiem

noteikumiem.

Papildu informācija par apdraudējumiem (ES): Netiek prasīts.**2.3. Citi riski:**

Gadījumā, ja notiek produkta saskare ar acīm, var veidoties acu kairinājums.

3. IEDAĻA. Sastāvs / informācija par sastāvdaļām.**3.1. Vielas:** Nav piemērojams.**3.2. Maisījumi:**

Nosaukums	CAS Nr.	EC Nr.	REACH Nr.	Klasifikācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008	W%/W
Ūdens	7732-18-5	231-791-2	Nav pieejams	Nepiemēro	67.5%
Karbamīds	57-13-6	200-315-5	01-2119463277-33-XXXXX	Nepiemēro	32.5%

Nesatur bīstamas vielas vai vielas, kuru Eiropas arodekspozīcijas robežas pārsniegtu likumīgās robežvērtību pieļaujamās robežas. Satur nejonu virsmaktīvo vielu piedevas.

4. IEDAĻA. Pirmās palīdzības pasākumi.**4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts:****Vispārīgas piezīmes:** Nekavējoties novelciet apģērbu. Nekavējoties izsaučiet medicīnisko palīdzību, ja persona nejūtas labi. Nodrošiniet cietušajam mieru. Ja persona ir bez samaņas, novietojiet to stabilā sānu pozīcijā. Konsultējieties ar ārstu. Parādiet šo drošības datu lapu ārstam.**Pēc ieelpošanas:** Lai gan produkts nav klasificēts kā toksisks, jāizvairās no tvaiku, aerosolu vai miglas ieelpošanas. Produktam ir neliela amonjaka smarža. Ja ieelpots, pārvietojiet personu svaigā gaisā, prom no notikuma vietas. Ja elpošana ir sarežģīta, dodiet elpot skābekli. Ja neelpo, veiciet mākslīgo elpināšanu. Visos gadījumos, kad rodas šaubas par personas dzīvību, vai arī, ja saglabājušies simptomi, izsaučiet neatliekamo medicīnisko palīdzību.**Pēc saskares ar ādu:** Nomazgājiet skarto ķermeņa daļu ar ziepēm un lielu daudzumu ūdens. Ja iekaisums saglabājas, konsultējieties ar ārstu. Novelciet apģērbu un apavus. Izmazgājiet apģērbu pirms atkārtotas lietošanas.

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**

Produkta kods: **AB/011**

Lapa **3** no **17**

Pēc saskares ar acīm: Nekavējoties skalojiet acis tekošā ūdenī. Turpiniet skalot acis vismaz 15 minūtes, reizēm paceļot augšējo un apakšējo plakstiņu, lai nodrošinātu rūpīgu acs izskalošanu. Pēc skalošanas ar ūdeni, vēlreiz skalojiet acis ar fizioloģisko (0.9% NaCl) šķīdumu. Izņemiet kontaktlēcas, ja tas ir iespējams un ja tas ir droši. Ja kairinājums, apsārtums vai acu mirkšķināšana nepāriet, konsultējieties ar acu ārstu.

Pēc norīšanas: Ja produkts ir norīts, skalojiet muti ar lielu daudzumu ūdens, neizraisīt vemšanu. Saglabājiet personu siltu un novērsiet šoka stāvokli. Ja persona ir pie samaņas, dodiet viņam/ viņai dzert mazus daudzumus ūdens. Ja persona ir bez samaņas, nedodiet neko personai caur muti un nedzirdiniet. Spontānas vemšanas laikā cietušā galvu turiet zemā stāvoklī un ķermeni noliektā stāvoklī, lai izvairītos no aizrīšanās. Ja persona jūtas slikti, meklējiet medicīnisko palīdzību.

Pirmās palīdzības sniedzēja individuālā aizsardzība:

Pievērsiet īpašu uzmanību paša aizsardzībai. Ievērojiet vispārīgās personīgās higiēnas prasības. Izvairieties no miglas un tvaiku ieelpošanas. Produkta saskare ar acīm ir aizliegta. Izvairieties no atkārtotas vai ilgstošas saskares ar ādu vai apģērbu. Izmantojiet piemērotu aizsargapģērbu un gumijas cimdus.

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme - akūta un aizkavēta:

Simptomi:

Elpošanas traucējumi, klepus, sāpes krūtīs. Ilgstošas ieelpošanas rezultātā rodas hronisks elpceļu orgānu iekaisums. Liels daudzums izraisa kuņģa-zarnu trakta disfunkciju un vēdera sāpes. Kairinoša sajūta acīs, sarkanās acis, sausa āda, niezoša āda, apsārtusi āda.

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi:

Piezīmes ārstam:

Simptomātiska ārstēšana. Dzīvībai svarīgo funkciju novērošana. Varbūt nepieciešami pasākumi pret asinsrites šoku un krampjiem. Sniedziet ārstam informāciju par jau lietoto vielu / produktu un veiktajiem pirmās palīdzības pasākumiem

5. IEDAĻA. Ugunsdrošības pasākumi.

5.1. Ugunsdzēsšanas līdzekļi:

Piemēroti ugunsdzēsšanas līdzekļi:

Pielāgojiet ugunsdzēsšanas pasākumus attiecīgajai videi. Ūdens izsmidzināšana, ūdens migla, ķīmiskās putas, saussais ugunsdzēsšanas pulveris, oglekļa dioksīds (CO₂).

Nepiemēroti ugunsdzēsšanas līdzekļi: Stipra ūdens strūkļa.

5.2. Īpaša vielas vai maisījuma izraisīta bīstamība:

Bīstami sadegšanas produkti:

Nav degošs, bet var sadalīties temperatūrās virs 130°C. Produkts sadalās par biuretu, amonjaku (NH₃), slāpekļa oksīdiem (NOx), oglekļa monoksīdu (CO) un oglekļa dioksīdu (CO₂). Ja nav skābekļa daudzums nav pietiekams, veidojas ūdeņraža cianīdskābe (HCN). Produkts nav sprādzienbīstams. Ja tvertnes uzkarst, palielināsies spiediens, tāpēc ūdens tvaiku izdalīšanās rezultātā vai šķīduma sadalīšanās produktu izdalīšana var izraisīt tvertnes plīsumu, tā var eksplodēt. Islaicīga dūmu un gāzu iedarbība var izraisīt neatgriezenisku plaušu bojājumus bez agrīnām simptomu pazīmēm.

5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem:

Īpaši aizsarglīdzekļi ugunsdzēsējiem:

Neienāciet ugunsgrēka teritorijā bez atbilstošiem aizsardzības līdzekļiem. Ja potenciāls ķīmiskais apdraudējums nav zināms vai ja atradīsieties slēgtās telpās ir jālieto autonomais elpošanas aparāts (SCBA). Termiskās sadalīšanās laikā var izdalīties kairinošas un indīgas gāzes, tāpēc jāizmanto virsspiediena autonomas elpošanas aparāts ar visaptverošu sejas masku, kā arī jālieto aizsargājošu ugunsdzēsības apģērbu (ietver ugunsdzēsšanas ķiveri, mēteļi, bikses, zābakus, cimdus, acu un sejas aizsardzības līdzekļus).

Ugunsdzēsēju apģērbs, kas atbilst Eiropas standartam EN469, nodrošina aizsardzības pamata līmeni pret negadījumiem ar ķīmiskajām vielām un ietver ķiveres, aizsarg apavus un cimdus. Apģērbs, kas neatbilst EN469 prasībām, var nebūt piemērots jebkuram negadījumam ar ķīmiskajām vielām. Izmantojiet virsspiediena autonomo elpošanas aparātu ar

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**

Produkta kods: **AB/011**

Lapa **4** no **17**

Ķīmiskās aizsardzības tērpu tikai tad, ja ir iespējama personiska (tuva) saskare ar vielu. Izmantojiet virspiedienu autonomo elpošanas aparātu ar gāzi necaurlaidīgu tērpu, ja iespējama atrašanās ļoti tuvu vielai vai tās, termiskās sadalīšanās laikā, radušos gāzu tuvumā.

5.4. Papildus informācija:

Ugunsdzēsšanas laikā atrodieties pa vējam.

Ja ir radies ugunsgrēks, nekavējoties jānorobežo notikuma vieta, izraidot visas neautorizētās personas no notikuma vietas. Tvertnēs, kuras pakļautas karstumam, palielināsies spiediens, tāpēc ūdens tvaiks vai sadalīšanās gāzes var izraisīt tvertnes plīsumu, tā var eksplodēt. Atdzesējiet konteinerus ar aukstu ūdens strūklu. Ja risks nepastāv, pārvietojiet tvertnes prom no karstuma avota. Savāciet izmantoto ugunsdzēsšanas ūdeni atsevišķi, ja tas ir iespējams, nedrīkst pieļaut tā nokļūšanu kanalizācijā. Ūdens migla var būt noderīga tvaiku daudzuma samazināšanai vai izkļiedēšanai.

6. IEDAĻA. Pasākumi nejaušas noplūdes gadījumā.

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām:

Personām, kuras nav apmācītas ārkārtas situācijām:

Atbilstošu aizsardzības līdzekļu lietojums, skatīt 8. lodaļu. Konsultējieties ar ekspertu par ārkārtas situācijām. Samaziniet potenciālo aizdegšanās un karstuma avotu skaitu, nesmēķējiet. Evakuējiet apkārtējo teritoriju, neatļaujiet neaizsargāta personāla iekļūšanu negadījuma teritorijā. Neaiztikt un nestaigāt pa izlijušo produktu.

Ārkārtas palīdzības sniedzējiem:

Atbilstošu aizsardzības līdzekļu lietojums, skatīt 8. lodaļu, lai novērstu vielas vai maisījuma nokļūšanu uz ādas, acīs, plaušās vai uz apģērba. Aizdegšanās avotu likvidācija, pietiekamas ventilācijas nodrošināšana. Izolējiet un evakuējiet bīstamo zonu, samaziniet to personu klātbūtni, kas nepiedalās glābšanas operācijā. Ja iespējams, apturiet noplūdi, ja tas ir bez riska. Izlijušais produkts ir slidens, sargieties no pakrišanas.

6.2. Vides drošības pasākumi:

Nepieļaut liela produkta daudzuma nokļūšanu augsnē, kanalizācijā, virszemes ūdeņos vai gruntsūdeņos. Gadījumā, ja viela ir nonākusi ūdens apgādes avotos, nekavējoties informējiet vietējās varas iestādes, lai pārtrauktu ūdens piegādi un izmantošanu. Ja produkta noplūdes nav izdevies ierobežot, nekavējoties ziņojiet par to vietējām varas iestādēm.

6.3. Ierobežošanas un savākšanas paņēmieni un materiāli:

Ierobežošanai:

Nodrošiniet pietiekamu ventilāciju. Aizsprostojiet vai nosedziet kanalizāciju. Lielas noplūdes gadījumā apturiet materiāla plūsmu, izmantojot absorbējošas bonnas vai spilvenus, kuri ir atrodami avārijas noplūdes komplektā (spill kit), izmantojiet, ja tas ir droši. Sasmeliet vai pumpējiet tik daudz izlijušā produkta cik iespējams, ielejiet to drošās un piemērotās tvertnēs. Absorbējiet pārpalikumus vermikulītā, sausā smiltī, silikagelā vai jebkurā nedegošā absorbējošā materiālā, pēc tam izlietoto materiālu ievietojiet slēgtās un drošās tvertnēs. Pēc produkta ierobežošanas, noskalojiet zonu ar lielu daudzumu ūdens.

Savākšanas metodes:

Atbrīvojieties no drošās tvertnēs savāktā produkta, saskaņā ar 13. iedaļas noteikumiem. Pēc noplūdes ierobežošanas, paliekas noskalot ar ūdeni un uzsūkt ar slotu. Mazu noplūžu gadījumā noslaukiet virsmu ar absorbējošu materiālu, piemēram: audumu, vilnu. Notīriet virsmu ar ūdeni un pēc tam ar vispārīgiem tīrīšanas līdzekļiem.

Cita informācija:

Noplūdes tīrīšanas laikā ieteicams valkāt aizsargapģērbus, ieskaitot aizsargbrilles, nitrila vai butila gumijas cimdus, gumijas priekšautu vai apģērbus, kas izgatavoti no nitrila vai butila gumijas.

6.4. Atsauces uz citām iedaļām:

Skatīt 8. lodaļu par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un 13. iedaļu par atkritumu utilizāciju.

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**

Lapa 5 no 17

7. IEDAĻA. Lietošana un glabāšana.**7.1. Piesardzība drošai lietošanai:****Aizsardzības pasākumi:**

Produktu lietojiet tikai sausās, labi vēdinātās telpās un prom no tiešiem saules stariem. Uzmanīgi pārvietojiet atvērtu tvertni, pēc lietošanas rūpīgi aizveriet. Izvairieties no šļakatu veidošanās. Pārvietojiet produktu saskaņā ar labu rūpniecisko higiēnu un drošības noteikumiem. Izvairieties no atkārtotas vai ilgtermiņa saskares ar ādu un acīm. Izvairieties no tvaiku vai miglas ieelpošanas. Izvairieties no noplūdes vai izsmidzināšanas slēgtās telpās. Lietojiet atbilstošus aizsardzības līdzekļus: aizsargapģērbu, cimdus, aizsargbrilles un putekļu masku, ja nepieciešams (skatīt 8. lodaļu).

Ugunsgrēka novēršanas pasākumi:

Ievērojiet profilaktiskus uguns aizsardzības noteikumus. Produkts nav degošs, speciāli ugunsdrošības pasākumi nav nepieciešami. Nelietojiet vietās, kur iespējams karstums / dzirkstele / atklāta uguns un karstas virsmas, nesmēķējiet. Ugunsdzēsšanas aprīkojumam jābūt pieejamam. Ja produkts tiek sūknēts, nedrīkst pieļaut ka sūknis darbotos sauss vai pārkarst, piem. ja plūsmas līnija ir bloķēta ar aizvērtu vārstu. Šādos gadījumos, ja notiek pārkaršana, produkts var iztvaikot vai arī ir iespējama produkta sadalīšanās. Tas var izraisīt spiediena paaugstināšanos sūknī, un, ja tas nav pārbaudīts, var izraisīt eksploziju. Darbojoties ar sūknī, pārliecinieties, ka sūknis tiek pareizi izmantots. Veiciet piesardzības pasākumus pret statiskām izlādēm. Iezemējiet visus elektriskos instrumentus vai virsmas, kuras var uzlādēties ar statisko elektrību. Darba apģērbs, kas kļūst slapjš kontaktā ar produktu, nekavējoties jānovelk.

Aerosolu un putekļu rašanās novēršanas pasākumi:

Izvairieties no izsmidzināšanas slēgtās telpās. Nepārvadājiet, izmantojot saspiestu gaisu.

Vides aizsardzības pasākumi:

Lietojot produktu, ja veidosies liela produkta tvaiku koncentrācija slēgtās telpās, atbilstoši gaisa ventilācijas sistēmām jābūt aprīkotām ar filtriem. Pārbaudiet emisijas robežvērtības, ja vērtības ir pārsniegtas, ir nepieciešams attīrīt izplūdes gāzes. Pēc izešanas no uzglabāšanas vai iepakojšanas vietas notīriet apavus īpašos tīrīšanas punktos.

Vispārējās darba higiēnas ieteikumi:

Nodrošiniet piemērotu nosūces ventilāciju vietās, kur veidojas aerosoli vai migla. Izvairieties no vielas kontakta ar acīm un ādu. Nodrošiniet vieglu piekļuvi ūdenim un acu skalojamajam līdzeklim un norādiet tā atrašanās vietu. Nomazgājiet rokas un seju ar ūdeni un ziepēm pēc lietošanas, pirms pārtraukumiem un pēc darba dienas beigām. Lietojot produktu, neēdiet, nedzeriet, kā arī nesmēķējiet vietās, kur produkts tiek apstrādāts un uzglabāts. Pirms ienākšanas ēšanai paredzētās zonās, novelciet netīro apģērbu un aizsardzības līdzekļus. Zīmes “Nesmēķēt” jānovieto darba zonā. Ieteicama regulāra darba iekārta, darba zonas un apģērbu tīrīšana. Ja nepieciešams, tīrīšanas laikā izmantojiet aizsarglīdzekļus. Neuzglabājiet produktu kopā ar pārtiku, dzērieniem un dzīvnieku barību. Darba apģērbs, kas kļūst slapjš kontaktā ar produktu, nekavējoties jānovelk.

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp vielu nesaderība:**Tehniskie pasākumi un glabāšanas nosacījumi:**

Neuzglabāt temperatūrās, kas zemākas par -10°C vai augstākas par +25°C. Neuzglabāt tuvu karstuma vai uguns avotiem. Uzglabājiet prom no tiešiem saules stariem. Vispārīgai ventilācijai darba vietā jābūt pietiekamai, lai kontrolētu gaisā esošo piesārņojumu. Ja gaisā esošais produkts pārsniedz pieļaujamās iedarbības robežas, izmantojiet vietējo ventilāciju vai citas inženiertehniskās vadības ierīces, lai ietekmētu uz darbiniekiem, saglabātu zem pieļaujamās iedarbības robežas.

Iepakojuma materiāli:

Piemērots iepakojuma materiāls: Konteineri, kas izgatavoti no augstvērtīgiem austenīta Cr-Ni, Cr-Ni-Mo tēraudiem; titāns; Ni-Mo-Cr-Mn-Cu-Si-Fe sakausējumi, polietilēns, polipropilēns, poliizobutilēns, polifluoretilēns (PFE),

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**

Lapa 6 no 17

perfluoralkoksi alkāns (PFA), polietrafluoretilēns (PTFE), kopolimēri (vinilidēnfluorīdi (PVDF) un heksafluorpropilēni - vitons - (HFP)).

Nepiemēroti iepakojuma materiāli: Varš un tā sakausējumi; cinkota tērauda konteineri; oglekļa (nelegēti vai maz legēti) tēraudi; alumīnijs un tā sakausējumi; magnija un tā sakausējumi; papīrs; stikls.

Produkts var tikt fasēts pircēja izvēlētajā iepakojumā, ja tas nodrošina drošu produkta transportēšanu un uzglabāšanu. Pirms lietošanas to pārbaudiet vai saņemiet ražotāju ieteikumus par materiālu.

Prasības noliktavas telpām un tvertnēm:

Uzglabājiet produktu prom no tiešiem saules stariem, vēsā, sausā un labi ventilētā vietā. Grīdām jābūt noplūdes drošām, vai pārklātām ar izolācijas materiālu. Ieteicams izmantot savācēj-konteineru zem IBC tvertnēm vai mucām. Plašākai informācijai par uzglabāšanas prasībām, sazinieties ar vietējām varas iestādēm.

Ja tvertne ir bijusi atvērta, pēc produkta lietošanas, tā rūpīgi jānostiprina un jāglabā vertikālā stāvoklī, lai novērstu noplūdi. Turiet konteinerus cieši noslēgtus. Uzglabājiet konteinerus tā, lai tie būtu aizsargāti pret fiziskiem bojājumiem. Regulāri pārbaudiet vai ir radusies noplūde. Vēlams uzglabāt oriģinālajā iepakojumā. Nenņemiet jebkāda veida marķējumu no tvertnēm (pat tad, ja tā ir tukša). Neuzglabājiet konteineros, kuri nav marķēti. Cik iespējams, uzglabājiet oriģinālajā tvertnē. Tvertnes var būt bīstamas, ja tās ir tukšas. Tā kā tukšajās tvertnēs var būt produkta atlikumi, ievērojiet visas DDL un etiķetes brīdinājumus pat pēc konteineru iztukšošanas.

Glabāšanas klase: Nepiemēro.

Papildinformācija par glabāšanas nosacījumiem:

Produkta glabāšanas laiks ir 1 gads, neatvērtā ražotāja iepakojumā, ja to uzglabā vēsā un sausā vietā, un, ja tas atrodas prom no tiešiem saules stariem. Uzglabāt bērniem nepieejamā vietā. Glabāšana ir aizliegta kopā ar šādām vielām: farmaceitiski izstrādājumi, pārtika, dzīvnieku barība, infekciozas un radioaktīvās vielas, sprādzienbīstamās vielas, gāzes, stipras oksidējošās vielas (5.1A klase). Kopā glabāt drīkst tikai vienas uzglabāšanas klases vielas un produktus. Vielu nedrīkst uzglabāt kopā ar vielām, ar kurām ir iespējamas bīstamas ķīmiskas reakcijas.

7.3. Konkrēts(-i) gala lietošanas veids(-i):

Produkts tiek izmantots dīzeļdzinēju izplūdes sistēmās, to injicē pirms selektīvā katalizatora, lai samazinātu NO_x daudzumu atgāzēs. Turklāt, produktu izmanto kā aizsarglīdzekli pret skujkoku slimībām (sakņu sūkļu slimība).

8. IEDAĻA. Iedarbības pārvaldība / individuālā aizsardzība.**8.1. Pārvaldības parametri:**

Sastāvdaļas, kurām noteikti darba vietas kontroles parametri:

Viela	CAS Nr.	Pārvaldes parametrs; vērtība (LV)		Juridiskais pamats
		AER 8h.	Īstermiņa, 15 min.	
Karbamīds	57-13-6	10 mg/m ³	Nav noteikts.	Darba aizsardzības prasības saskaņā ar ķīmiskajām vielām darba vietās

Cilvēka veselības sliekšņu līmeņu rādītāji:

Produkts ir karbamīda šķīdums ūdenī. Produkta DNEL nav noteikts. Tika sniegta tīra karbamīda DNEL produkta fizikāli ķīmiskās īpašības, kurām varētu būt vislielākā negatīvā, ietekme saskaņā ar urīnvielas REACH dokumentāciju.

Iedarbības veids	Iedarbības tips	DNEL robežvērtība darbiniekiem	DNEL robežvērtība patērētājiem	Vislielākā negatīvā ietekme
Ieelpojot	Akūta iedarbība, sistēmiska	(iii)	(iii)	Nav piemērojams.

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**

 Produkta kods: **AB/011**

Lapa 7 no 17

ieelpojot	Akūta iedarbība, lokāla	(iii)	(iii)	Nav piemērojams
ieelpojot	Hroniska iedarbība, sistēmiska	292 mg/m ³	125 mg/m ³	Toksicitāte.
ieelpojot	Hroniska iedarbība, lokāla	292 mg/m ³	125 mg/m ³	Toksicitāte.
Caur ādu	Akūta iedarbība, sistēmiska	(iii)	(iii)	Nav piemērojams.
Caur ādu	Akūta iedarbība, lokāla	(iii)	(iii)	Nav piemērojams.
Caur ādu	Hroniska iedarbība, sistēmiska	580 mg/kg, ķermeņa svvars/dienā	580 mg/kg, ķermeņa svvars/dienā	Atkārtotās devas toksiskums.
Caur ādu	Hroniska iedarbība, lokāla	580 mg/kg, ķermeņa svvars/dienā	580 mg/kg, ķermeņa svvars/dienā	Toksicitāte
Ja nokļūst acīs	Akūta iedarbība, lokāla	(iii)	(iii)	Nav piemērojams.
Iekšķīgi	Akūta iedarbība, sistēmiska	(ii)	(iii)	Nav piemērojams.
Iekšķīgi	Akūta iedarbība, lokāla	(ii)	(iii)	Nav piemērojams.
Iekšķīgi	Hroniska iedarbība, sistēmiska	(ii)	42 mg/kg, ķermeņa svvars/dienā	Atkārtotās devas toksiskums.
Iekšķīgi	Hroniska iedarbība, lokāla	(ii)	42 mg/kg, ķermeņa svvars/dienā	Toksicitāte.

i) bīstamība ir apzināta, bet DNEL nav pieejams; ii) nav paredzama iedarbība; iii) nav apzināta bīstamība

Paredzamās bez iedarbības līmeņu vērtības (apkārtējai videi):

Produkta PNEC nav noteikts. Tiek sniegta tīra karbamīda PNEC vērtības saskaņā ar REACH dokumentāciju karbamīdam.

Vides aizsardzības mērķis	PNEC
Saldūdens	0,47mg/L; Periodiska noplūde – nav PNEC vērtība.
Nosēdumi saldūdenī	(ii)
Jūras ūdens	0,47mg/L; Periodiska noplūde – nav PNEC vērtība.
Nosēdumi jūrā	(ii)
Pārtikas aprīte	(iii)
Mikroorganismi notekūdeņu attīrīšanas sistēmās	Bīstamība nav zināma.
Augsne (lauksaimniecībā)	Nav bīstams augsnei.
Gaiss	Bīstamība nav zināma.

i) bīstamība ir apzināta, bet PNEC nav pieejams; ii) nav paredzama iedarbība; iii) nav apzināta bīstamība.

8.2. Iedarbības pārvaldība:
Atbilstoša tehniskā pārvaldība:

Nodrošiniet labu vispārīgo ventilāciju, lai kontrolētu gaisā esošo piesārņojuma (tvaiku vai miglas) ietekmi uz darbiniekiem, it īpaši slēgtās telpās. Jāievēro vispārīgie rūpnieciskās higiēnas noteikumi darbam ar produktu. Nodrošiniet pieeju ūdenim, roku mazgāšanas vietas un dušas, kā arī nodrošiniet vieglu piekļuvi acu skalojamām vietām. Nelietojiet instrumentus, kas var radīt dzirksteles un liesmas. Izvairieties no statiskās elektrības uzkrāšanās, lietojiet instrumentus un tvertnes, kuras ir zemētas. Nepakļaujiet produkta tvertnes mehāniskiem bojājumiem. Ir ieteicams pārbaudīt emisijas no ventilācijas sistēmām un darba procesu iekārtām, lai nodrošinātu to, ka tās atbilst vides aizsardzības tiesību aktu prasībām. Dažos gadījumos, lai samazinātu emisijas līdz pieņemamam līmenim, būs nepieciešami filtri vai tehnoloģiskās modifikācijas procesa iekārtām.

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**Lapa **8** no **17****Individuālās aizsardzības līdzekļi:**

Acu un sejas aizsardzība: Izmantojiet piederumus acu un sejas aizsardzībai, kas pārbaudīti un apstiprināti saskaņā ar atbilstošiem valsts standartiem, piemēram: NIOSH (ASV) vai EN 166 (ES). Ieteicams lietot polikarbonāta aizsargbrilles, cieši pieguļošas aizsargbrilles vai sejas vairogu lai pasargātu acis no šļakatām vai produkta miglas.

Ķermeņa aizsardzība: Izvēlieties ķermeņa aizsarglīdzekļu veidu atbilstoši situācijai, bīstamo vielu koncentrācijai un daudzumam, un konkrētajai koncentrācijai darba vietā. Darba apgērbam jāatbilst EN ISO 13688 standartam un speciāliem darba apaviem jāatbilst EN ISO 20345 standartam. Valkājiet priekšautu vai laboratorijas halātu. Ieteicams izmantot šķīdrumu necaurļaidīgu vai antistatisku apģērbu. Aizsarglīdzekļu veids ir jāizvēlas atkarībā no produkta koncentrācijas un daudzuma konkrētajā darba vietā.

Elpošanas aizsardzība: Aizsardzībai pret mazu daudzumu produkta aerosola vai miglas, izmantojiet N95 (ASV) tipa vai P1 (EN 143) vai P2 tipa putekļu maskas. Lietojiet gaisa attīrošus respiratorus, pus-sejas vai pilnas-sejas respiratorus ar daudzfunkcionālu kombināciju (ASV) vai ABEK tipa (EN 14387) respiratoru kartridžas amon jaka tvaikiem. Ja respirators ir vienīgais aizsardzības līdzeklis, izmantojiet pilnu sejas respiratoru ar autonomu gaisa padevi. Izmantojiet respiratorus un piederumus, kas pārbaudīti un apstiprināti saskaņā ar atbilstošajiem valsts standartiem, NIOSH (ASV) vai CEN (ES).

Ādas aizsardzība: Ādas aizsardzības krēmi neaizsargā tik efektīvi pret produktu kā aizsargcimdi. Strādājiet ar cimdium. Cimdi pirms lietošanas jāpārbauda. Izmantojiet atbilstošu cimdu novilkšanas tehniku (neskarot cimdu iekšpusi), lai izvairītos no produkta saskares ar ādu. Cimdi nekavējoties jānoņem un jānomaina, ja ir kādas pazīmes par cimdu noārdīšanos vai ķīmisku ietekmi. Tūlīt pēc lietošanas noskalojiet un novelciet cimdus. Pēc lietošanas utilizējiet piesārņotus cimdus saskaņā ar piemērotajiem tiesību aktiem un labu laboratorijas praksi. Lietotajiem cimdium ir jābūt ķīmiski izturīgiem saskaņā ar EN 420, EN ISO 374-1 standartiem, kā arī jābūt mehāniski izturīgiem, saskaņā ar EN 388 standartu. Aizsargcimdium jābūt ražotiem no viena no materiāliem, ar attiecīgajām specifikācijām, kuri minēti zemāk redzamajā tabulā:

Cimdu materiāls	Minimālais slāņa biezums (mm)	Aizsardzības laiks (min)
Butil gumija	0.50	>480
Nitril gumija/ Nitrila lateks	0.35	>480
Fluoroglekļa gumija	0.40	>480
Polihlorpropēns	0.50	>480
Dabīgā gumija/ dabīgais latekss	0.50	>480
Polivinilhlorīds	0.50	>480

* Jāņem vērā, ka cimdu materiāla caurlaidības laiks šajā sadaļā ir aprakstīts pie 22°C temperatūras un izmantojot tīru amonija nitrātu. Strādājot augstākā temperatūrā, cimdu materiāla pretestība var būt ievērojami zemāka, un šādos gadījumos ir jāsaīsina cimdu atļautais lietošanas laiks. Slāņa biezuma palielinājums / samazinājums 1,5 reizes divkārt / samazina vielas iekļūšanas laiku. Mēs iesakām, uzsākot lietot jauna veida vai cita ražotāja cimdus, pārlicinieties, ka tie ir ķīmiski un mehāniski izturīgi darba apstākļiem. Ja jums rodas jautājumi par cimdu piemērojamību, lūdzu, sazinieties ar ražotāju vai piegādātāju. Šie dati attiecas tikai uz tīru vielu. Pārnesot vielu uz maisījumiem, šie skaitļi jāuzskata tikai orientējošiem.

Ja jums rodas jautājumi par cimdu piemērojamību, lūdzu, sazinieties ar ražotāju vai piegādātāju.

Termiska bīstamība: Nav piemērojams.

8.3. Vides apdraudējumu kontroles pasākumi:

Nepieļaujiet produkta nonākšanu kanalizācijā, virszemes ūdeņos vai gruntsūdeņos. Vides apdraudējumu kontroles pasākumus detalizētā veidā skatīt 6. Iedaļā.

9. IEDAĻA. Fizikālās un ķīmiskās īpašības.**9.1 Informācija par fizikālajām un ķīmiskajām pamatīpašībām:**

- Izskats:** Bezkrāsains šķīdums 20°C temperatūrā un 1013 hPa spiedienā.
- Smarža:** Viegla amonjaka smarža.
- Smaržas sliekšnis:** Nelielu amonjaka smaržu var sajst nelielā produkta daudzumā.
- pH:** 9.0-9,5 (32% ūdens šķīdumam) 20°C temp.
- Kušanas/ sasalšanas temperatūra:** -11 līdz -11.5°C.

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**

Lapa 9 no 17

- f) **Viršanas temp.:** Sadalās aptuveni pie 100°C .
- g) **Uzliesmošanas temp.:** Neuzliesmojošs.
- h) **Iztvaikošanas ātrums:** Nav piemērojams.
- i) **Uzliesmošanas spēja:** Nedegošs.
- j) **Augšējā/apakšējā uzliesmošanas vai sprādzienbīstamības robeža:** Nav uzliesmojošs. Nedegošs.
- k) **Tvaika spiediens:** 22 - 23 mbar at 20°C.
- l) **Tvaika blīvums:** Nav noteikts.
- m) **Relatīvais blīvums:** 1.087 – 1.094 kg/L 20°C temp.
- n) **Šķīdība:** Sajaucas ar ūdeni jebkurā daudzumā.
- o) **Sadalījuma koeficients: n-oktanols/ūdens:**
(Log Kow (Log Pow)Karbamīdam): -2.11, 20°C temp. (Hansch, C., Leo, A., D. Hoekman. Exploring QSAR - Hydrophobic, Electronic, and Steric Constants. Washington, DC: American Chemical Society., 1995., p. 3.).
- p) **Pašāizdegšanās temp.:** Nav raksturīga.
- q) **Sadalīšanās temp.:** >132°C
- r) **Viskozitāte:** Nav noteikts.
- s) **Sprādzienbīstamība:** Produkts nav eksplozīvs.
- t) **Oksidēšanās īpašības:** Produkts nav oksidētājs.

9.2. Cita drošības informācija: Nav attiecināms.

10. IEDAĻA. Stabilitāte un reaģēt spēja.

10.1. Reaģēt spēja:

Stabils normālos transportēšanas un lietošanas apstākļos (sk. 7. iedaļu „Lietošana un glabāšana”).

10.2. Ķīmiskā stabilitāte:

Stabils uzglabājot, transportējot un lietojot, normālā apkārtējās vides temperatūrā (-10°C līdz +25°C) (skatīt 7. nodaļu „Lietošana un glabāšana”).

10.3. Bīstamu reakciju iespējamība:

Lietojojot un glabājot atbilstoši noteikumiem, nerodas nekādas bīstamas reakcijas.

10.4. Apstākļi no kuriem jāizvairās:

Jāizvairās no vides temperatūrām, kuras ir zemākas par kristalizācijas temperatūru (-11°C) un augstāka par 30°C (notiek hidrolīze). Jebkurš piemaisījums piesārņos produktu un to nevarēs izmantot paredzētajam mērķim. Izvairieties no tiešas saules staru iedarbības, karstuma, liesmām, dzirkstelēm un nesaderīgiem materiāliem. Nepieļaujiet produkta sasaldāšanu un tvertņu fiziskus bojājumus.

10.5. Nesaderīgi materiāli:

Nitrāti; Fosfora pentahlorīds un nitrosil vai gallija perhlorāts. Neuzglabāt kopā ar sprādzienbīstamām vielām (4.1A uzglabāšanas klase); viegli uzliesmojošām cietām vielām vai desensibilizētām vielām (4.1B. glabāšanas klase); piroforām vielām; vielām, kas saskarē ar ūdeni atbrīvo viegli uzliesmojošas gāzes; stipri oksidējošām vielām (uzglabāšanas klase 5.1A); neuzliesmojošām akūti toksiskām vielām (glabāšanas klase 6.1B).

10.6. Bīstami sadalīšanās produkti:

Amonjaks (NH₃), Oglekļa monoksīds (CO), Oglekļa dioksīds (CO₂), Slāpekļa oksīdi (NO_x). Skatīt. 5.2. iedaļu. Normālos uzglabāšanas un lietošanas apstākļos neradīsies bīstami sadalīšanās produkti.

11. IEDAĻA. Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par toksikoloģisko ietekmi:

Nav pieejami pētījumi par produkta akūtu toksicitāti. Tā kā produkts ir karbamīda ūdens šķīdums, informācija par akūtu toksicitāti, saskaņā ar REACH dokumentāciju, ir norādīta par tīru **karbamīdu**.

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**Lapa **10** no **17****Akūta toksicitāte:****Ietekme uz cilvēku:**

Dati nav pieejami.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Iedarbības veids	Efektīvā deva	Suga	Metode	Simptomi, efekti	Avots
Akūts toksiskums mutiski	(Karbamīds): LD50: 14300 - 15 000 mg/kg uz ķermeņa svaru	Žurka	OECD 423	Nav novēroti.	TOXNET; ECHA
Akūts toksiskums caur ādu	(Karbamīds): LD50: 8200 - 9400 mg/kg	Žurka	OECD 402	Nav novēroti.	TOXNET
Akūts toksiskums intravenozi	(Karbamīds): LD50: 5300 - 5400 mg/kg	Žurka	OECD 402	Nav novēroti.	TOXNET

Cita informācija:

Detalizētu informāciju par vielām, kuras satur produkts, skatiet ECHA lapā.

Novērtējums / klasifikācija:

Pēc visu iedarbības ceļu izpētes un saskaņā ar CLP, produkts neatbilst kritērijiem, lai produktu uzskatītu par akūtu toksiskumu izraisošu.

Kodīgums / kairinājums ādai:**Ietekme uz cilvēku:**

Karbamīds tiek lietots ādas krēmos lai ārstētu ādas iekaisumus un nav uzskatāms par primāru ādas kairinātāju. Karbamīds nav korozīvu izraisošs.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Iedarbības veids	Iedarbības ilgums	Novērošanas ilgums	Suga	Metode	Simptomi, efekti	Avots
(Karbamīds) 0.5 g samitrināta testa viela tika uzklāta uz noskūtas ādas.	4h	72h (Mērījumi pēc 1h, 24h, 48h un 72h)	Trusis	OECD 404	Nav kairinošs, nav korozīvs	ECHA

Cita informācija:

Detalizētu informāciju par vielām, kuras satur produkts, skatiet ECHA lapā.

Novērtējums / klasifikācija:

Pēc pētījumiem iedarbības veidiem, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP) produkts nav klasificēts kā ādu kairinošs.

Nopietns acu bojājums/kairinājums:**Ietekme uz cilvēku:**

Dati nav pieejami.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Iedarbības veids	Iedarbības ilgums	Novērošanas ilgums	Suga	Metode	Simptomi, efekti	Avots
Katra truša labās acs konjunktīvā vienā devā tika ievadīts 0,1 ml karbamīda šķīduma.	30 s	8 dienas (Mērījumi pēc 1h, 24h, 48h, 72h un 8 dienām)	Trusis	OECD 405	Smags apsārtums un neliels konjunktīvas pietūkums. Visi simptomi bija pazuduši pēc 8 dienām.	ECHA

Cita informācija:

Detalizētu informāciju par vielām, kuras satur produkts, skatiet ECHA lapā.

Novērtējums / klasifikācija:

Produkts nav uzskatāms par kairinošu acīm, tāpēc tas nav pakļauts marķēšanas un klasifikācijas prasībām, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP).

Jūtība ieelpojot, vai nonākot saskarē ar ādu:**Ietekme uz cilvēku:**

Dati nav pieejami.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Dati nav pieejami.

Cita informācija:

Detalizētu informāciju par vielām, kuras satur produkts, skatiet ECHA lapā.

Novērtējums / klasifikācija:

Produkts netiek uzskatīts par ādas sensibilizatoru, tāpēc uz to neattiecas marķēšanas un klasifikācijas prasības saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP).

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**Lapa **11** no **17****Mikroorganismu šūnu mutācija:****Ietekme uz cilvēku:**

Dati nav pieejami.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Detalizētu informāciju par vielām, kuras satur produkts, skatiet ECHA lapā.

Cita informācija:

Vielas, kuras ietilpst produktā nav ģenētiski toksiskas.

Novērtējums / klasifikācija:

Pieejamie testa dati neliecina par ģenētisku toksiskuma potenciālu. Vielu, kuras ietilpst produktā, zemo koncentrāciju dēļ, produktu neuzskata par ģenētiski toksisku, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP).

Kancerogēnums:**Ietekme uz cilvēku:**

Dati nav pieejami.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Detalizētu informāciju par vielām, kuras satur produkts, skatiet ECHA lapā.

Cita informācija:

Visas produktā saturošās vielas nav klasificējamās kā kancerogēns.

Novērtējums / klasifikācija:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 šo produktu nevar klasificēt kā kancerogēnu.

Toksiskums reproduktīvajai sistēmai:**Ietekme uz cilvēku:**

Dati nav pieejami.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Detalizētu informāciju par vielām, kuras satur produkts, skatiet ECHA lapā

Cita informācija:

Dati nav pieejami.

Novērtējums / klasifikācija:

Balstoties uz pieejamiem datiem, produkts nav toksisks reproduktīvajai sistēmai. Rezultātā produkts nav klasificēts kā toksisks reproduktīvajai funkcijai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP).

CMR īpašību novērtējuma kopsavilkums:**Ietekme uz cilvēku:**

Dati nav pieejami.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Dati nav pieejami.

Cita informācija:

Detalizētu informāciju par vielām, kuras satur produkts, skatiet ECHA lapā.

Novērtējums / klasifikācija:

Pamatojoties uz pieejamo informāciju, produkts neatbilst kritērijiem, lai to klasificētu kā 1A vai 1B (CLP) klases mutagēnu reproduktīvajai sistēmai, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP).

Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu - vienreizēja iedarbība:**Ietekme uz cilvēku:**

Dati nav pieejami.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Detalizētu informāciju par vielām, kuras satur produkts, skatiet ECHA lapā.

Cita informācija:

Dati nav pieejami.

Novērtējums / klasifikācija:

Balstoties uz pieejamiem datiem, produkts nav klasificēts STOT SE 1. kategorijā, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP).

Toksiska ietekme uz mērķorgānu- atkārtota iedarbība:**Ietekme uz cilvēku:**

Dati nav pieejami.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Detalizētu informāciju par vielām, kuras satur produkts, skatiet ECHA lapā.

Cita informācija:

Dati nav pieejami.

Novērtējums / klasifikācija:

Atkārtotās devas toksiskums netika novērots. Balstoties uz pieejamajiem datiem, klasifikācijas kritēriji nav izpildīti, lai produktu klasificētu kā atkārtotas devas toksiskumu izraisīšu, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP).

Bīstamība ieelpojot:**Ietekme uz cilvēku:**

Dati nav pieejami.

Ietekme uz dzīvniekiem:

Dati nav pieejami.

Cita informācija:

Dati nav pieejami.

Novērtējums / klasifikācija:

Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**

 Produkta kods: **AB/011**

 Lapa **12** no **17**
12. IEDAĻA. Ekoloģiskā informācija.
12.1. Toksicitāte :

 Nav pieejami pētījumi par ietekmi uz ekoloģiju. Tā kā produkts ir karbamīda ūdens šķīdums, informācija par ietekmi uz ekoloģiju, saskaņā ar REACH dokumentāciju, tiek sniegta par **tīru karbamīdu**.

Akūta (īstermiņa) toksicitāte:

Mērķa parametrs	Vērtība	Suga	Metode	Iedarbības laiks	Avots
LC50	> 6810 mg/L (Karbamīds)	Zivis - Leuciscus idus	OECD 203	92 h	IUCLID
EC50	> 10000 mg/L (Karbamīds)	Ūdens bezmugurkaulnieki - Daphnia magna	OECD 202	24 h	ECHA
LC50	14 241 mg/L (Karbamīds)	Ūdens bezmugurkaulnieki - Herisoma trivolvis	OECD 202	24 h	ECHA
EC50	47 mg/L (Karbamīds)	Aļģes - Microcystis aeruginosa	OECD 201	192 h	ECHA
LC50	60000 mg/L (Karbamīds)	Odi - Aedes aegypti	Nav piemērojams	4 h	ECHA

Hroniska (ilgtermiņa) toksicitāte:

Mērķa parametrs	Vērtība	Suga	Metode	Iedarbības laiks	Avots
LC50	> 10000 mg/L	Aļģes - Scenedesmus quadricauda	OECD 201	7 dienas	ECHA

12.2. Noturība un spēja noārdīties:
Bionoārdīšanās:
Aeroā:

Galvenais karbamīda bionoārdīšanās veids ir tā fermentatīvā mineralizācija. Ja nav mikroorganismu klātbūtne, karbamīds ļoti lēni hidrolizējas, iegūstot amonija karbamātu, kas tālāk sadalās, veidojot amonjaku un oglekļa dioksīdu. Karbamīda hidrolīzi katalizē paaugstināta temperatūra, sārmainība un bioloģiskā enzīma, ureāzes klātbūtne augsnē un ūdenī. Karbamīds ir viegli bionoārdāms: 4 mg/L 1h pie 20°C / 68°F Zahn-Wellens-Tests (OECD 302B) - 400 mg/L: 3h: 2 %, 7d: 52 %, 14d: 85 %, 16d: 96 %. Viegli bioloģiski sadalās (pēc 16 dienām).

Cita informācija: Par karbamīda bionoārdīšanas pētījumu rezultātiem, skat.: Toxnet, ECHA.

12.3. Bioakumulācijas potenciāls:

Sadalījuma koeficients: n-oktanols/ūdens (log Kow): <-2.11 (20 °C) **Karbamīds.**

Uzskata, ka tas ir zems (pamatojoties uz augstu šķīdību ūdenī). Produkta galvenajai daļai - urīnvielai - nav bioakumulatīvo īpašību, tā nerada toksiskus savienojumus ar citām gaisā vai ūdeņos esošajām vielām.

Biokoncentrācijas faktors (BCF):

Suga	Iedarbības ilgums	Metode	Rezultāts	Avots
Zivis- Leuciscus idus melanotus (Karbamīds)	72 h	OECD 305	BCF <10	TOXNET

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**Lapa **13** no **17**

Balstoties uz sadalījuma koeficientu (log Kow) un eksperimentālā biokoncentrācijas faktora (BCF), produkta galvenā daļa - karbamīds nav uzskatāms par bioakumulatīvu vielu. Tiek uzskatīts, ka produkta bio akumulācijas potenciāls ir minimāls. Produktā esošās vielas ļoti ātri pārvietosies augsnē, ņemot vērā zemo log Kow vērtību un augstu vielu šķīdību ūdenī.

12.4. Mobilitāte augsnē:**Zināmā vai iepriekš noteiktā izplatība vides sektoros:** Dati nav pieejami.**Virsmas spraigums:** Nav noteikts.**Adsorbcija/desorbcija:**

Izplatīšanās vide	Transporta veids	Metode	Rezultāts	Avots
Augsne – ūdens (Karbamīds)	Adsorbcija	OECD 106	Koc: 0.037-0.064	TOXNET

Karbamīda adsorbcijas līmenis ir zems, ir paredzams, ka vielai piemīt augsta mobilitātes spēja augsnē.

12.5. PBT/ vPvB ekspertīzes rezultāti:

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumu, produkts neatbilst PBT un vPvB kritērijiem un nav PBT vai vPvB viela. PBT un vPvB novērtējums nav veikts, jo produkts nav iekļauts Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumā.

12.6. Citas nelabvēlīgas ietekmes: Dati nav pieejami.**12.7. Papildu informācija:** Liels daudzums produkta ūdens rezervuāros var būt kaitējošs zivīm un ūdens organismiem.**13. IEDAĻA. Apsvērumi saistībā ar apsaimniekošanu.****13.1. Atkritumu apstrādes metodes:****Produkta/iepakojuma apsaimniekošana:**

Saskaņā ar "Komisijas paziņojums par tehniskajām vadlīnijām par atkritumu klasifikāciju" (**2018/C 124/01**) III pielikumu produkts, bez piemaisījumiem, **nav** klasificēts kā bīstamie atkritumi. Saskaņā ar Komisijas lēmumu (**2014/955/ES**) un Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem **Nr. 302**, produkts, bez piemaisījumiem **nav** klasificējams kā bīstamie atkritumi (skatīt EWC kodus).

Mazu un vidēju produkta daudzumu savākšana: levietojiet pāri palikušo produktu savākšanas tvertnē "halogēnus nesaturošiem ūdens šķīdumiem". Savākšanas tvertnēm jābūt skaidri marķētām ar sistemātisku satura aprakstu. Savākšanas tvertnēm jābūt iezemētām. Glabājiet tvertnes labi vēdināmā vietā, prom no tiešiem saules stariem.

Iztukšojiet izstrādājumu iepakojumu vai mucas, atbrīvojiet tās no pēc iespējas vairāk produkta. Iepakojums ir jāiztīra. Saskaņā ar Regulu (**EK**) **Nr. 1357/2014** tukšs iepakojums, kas ir tīrs no produkta, nav klasificējams kā bīstami atkritumi. Atkārtoti izmantojiet vai utilizējiet tīru iepakojuma materiālu. Ja iepakojums satur produktu vai ja iepakojums ir piesārņots, vai ja iepakojumu nav iespējams iztīrīt, utilizējiet to kā neizmantotu produktu. Utilizējiet produktu un tā iepakojumu droši, saskaņā ar reģionālajiem un valsts noteikumiem. Atkritumi no produkta iepakojuma jānodod atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem. Lai saņemtu papildu instrukcijas, sazinieties ar tuvāko atkritumu apsaimniekotāju.

Atkritumu kodi/atkritumu apzīmējumi saskaņā ar atkritumu sarakstu:

Saskaņā ar Eiropas Atkritumu Katalogu (EWC) un Eiropas atkritumu sarakstu (LoW) produktam piemērojams kods: 06 10 99 – citi atkritumi, kas radušies slāpekļa saturošu ķīmikāliju un minerālmēslu ražošanas procesā (MN – spoguļieraksts, nebīstams);

15 01 02 – Plastmasas iepakojumi (AN - absolūti nekaitīgi).

Šie kodi ir tikai orientējoši, jo tie ir atkarīgi no lietotāja paredzētā gala lietojuma.

Informācija, kas attiecas uz nopludināšanu kanalizācijā:

Izvairieties no vielas nopludināšanas kanalizācijā.

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**Lapa **14** no **17****Citi ieteikumi par apsaimniekošanu:**

Galīgā lēmuma pieņemšana par attiecīgo atkritumu apsaimniekošanas, apglabāšanas vai pārstrādes metodi, saskaņā ar reģionālajiem, valsts vai Eiropas mēroga tiesību aktiem un iespējamo pielāgošanu vietējiem apstākļiem ir atkritumu apstrādes uzņēmuma pienākums.

14.IEDAĻA. Informācija par transportēšanu.

ADR	IMDG	ICAO-TI/IATA-DGR	ADN	RID
14.1. ANO Numurs:				
Nav piemērojams.				
14.2. ANO sūtīšanas nosaukums:				
Nav piemērojams.				
Apraksts transporta dokumentos:				
Nav piemērojams.				
14.3. Transportēšanas bīstamības klase(-es):				
Nav piemērojams.				
14.4. Iepakojuma grupa:				
Nav piemērojams.				
14.5. Bīstamība videi:				
Nav piemērojams.				

14.6. Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem:

ADR:	Nav piemērojams.
IMDG:	Nav piemērojams.
ICAO-TI/IATA-DGR:	Nav piemērojams.
ADN:	Nav piemērojams.
RID:	Nav piemērojams.

14.7. Transportēšana bez taras atbilstoši MARPOL II pielikumam un IBC kodeksam: Nav piemērojams.**15.IEDAĻA Informācija par regulējumu.****15.1. Drošības, veselības jomas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisījumiem:****ES regulas:**

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) **Nr. 1907/2006** par ķīmisko vielu reģistrāciju, novērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH);
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) **Nr. 1272/2008** par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu;
- Komisijas Regula (EK) **Nr. 1357/2014**, ar ko aizstāj III pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2008/98/EK par atkritumiem;
- Regula Nr. **649/2012/ES** par bīstamo ķīmisko vielu eksportu un importu (**PIC**);
- Regula Nr. **850/2004/EK** par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (**POP**);
- Eiropas nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa autoceļiem (**ADR**);
- Eiropas nolīgums par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem pa iekšējiem ūdensceļiem (**ADN**);
- Komisijas paziņojums par tehniskajām pamatnostādņēm par atkritumu klasifikāciju **2018/C124/01**;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva **2008/98/EK** par atkritumiem un dažu direktīvu atcelšanu;
- KOMISIJAS LĒMUMS **2014/955/ES** (2014. gada 18. decembris), ar ko groza Lēmumu 2000/532/EK par atkritumu sarakstu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/98/EK;
- Eiropas parlamenta un padomes regula (EK) **Nr. 648/2004** (2004. gada 31. marts) par mazgāšanas līdzekļiem;
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. janvāra Regula (EK) **Nr. 166/2006** par Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistra izveidi un Padomes Direktīvu 91/689/EEK un 96/61/EK grozīšanu.

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**Lapa **15** no **17****Starptautiskās regulas:**

- Starptautiskie noteikumi par bīstamo vielu pārvadāšanu pa dzelzceļu (**RID**);
- Starptautiskais bīstamo kravu jūras transporta kodekss (**IMDG**);
- Starptautiskās aviācijas transporta asociācijas noteikumi (**IATA**);
- Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem (**MARPOL 73/78**);
- Starptautiskais kodekss kuģu būvei un aprīkojumam, kas pārvadā bīstamas ķīmikālijas - **IBC** ;

Nacionālās regulas/ noteikumi:

- Ķīmisko vielu likums;
- Ministru kabineta noteikumi **Nr. 795** “Ķīmisko vielu un maisījumu uzskaites kārtība un datubāze”;
- LR Ministru kabineta Noteikumi **Nr. 325** „Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās”;
- LR Ministru kabineta noteikumi **Nr. 302** „Noteikumi par atkritumu klasifikāciju un bīstamajiem atkritumiem”;
- Darba aizsardzības likums;
- LR Ministru kabineta noteikumi **Nr. 494** “Atkritumu pārvadājumu uzskaites kārtība”;
- Darba aizsardzības likums;
- **LVS EN 149+A1:2009** – “Standarts vienreizlietojamiem putekļu respiratoriem ar vai bez vārsta saskaņā ar kuru tie tiek marķēti ar FFP1, FFP2 vai FFP3 atkarībā no aizsardzības klases”;
- **LVS EN 143:2002 + AC /AC:2005** – “Standarts putekļu filtriem P1, P2, P3, kas paredzēti lietošanai ar pusmaskām un pilnām sejas maskām”;
- **LVS EN 14387:2004 + A1:2008** – Elpošanas orgānu aizsarglīdzekļi. Gāzes filtrs (-i) un kombinētais (-ie) filtrs (-i). Prasības, testēšana, marķēšana;
- **EN 420** Cimdu drošības standarts;
- **LVS EN 388** “Aizsargcimdi pret mehānisko iedarbību”;
- **LVS EN 141:2002** – “Standarts gāzes un kombinētajiem filtriem”;
- **EN469** – “Ugunsdzēsēju aizsargapģērbs - Ugunsdzēsības aizsargapģērba prasības veiktspējai”;
- **LVS EN ISO 374-1** “Aizsargcimdi pret bīstamām ķīmikālijām un mikroorganismiem”;
- **LVS EN 166:2002** “Individuālā acu aizsardzība. Specifikācijas”;
- **LVS EN ISO 13688** – “Aizsargapģērbs — Vispārējās prasības”;
- **LVS EN ISO 20347:2012** – “Individuālie aizsardzības līdzekļi - Darba apavi”.

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums:

Piegādātājs nav veicis vielas ķīmiskās drošības novērtējumu.

16.IEDAĻA. Cita informācija.**16.1. Norāde par izmaiņām:**

Izdošanas datums:	07.04.2021.
Izdošanas datums (Oriģināls):	08.05.2011.
Iepriekšējās pārskatīšanas datums:	15.07.2019.
Pārskatīšanas datums:	07.04.2021.
Iepriekšējais variants:	6.0
Variants:	6.1.

16.2. Saīsinājumi un akronīmi:

- AER** – Aroda ekspozīcijas robežvērtība;
- DNEL** - atvasinātais beziedarbības līmenis;
- PNEC** - Paredzētā(-s) beziedarbības koncentrācija(-s);
- LD50** - letālā deva 50 % testa populācijai (vidēji letālā deva);
- OECD** - Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija;
- PPM** – Miljonā daļa;

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**Produkta kods: **AB/011**Lapa **16** no **17****LC50** – Letālā koncentrācija 50 % testa populācijas;**EC50** – Vidējā efektīvā koncentrācija;**EC50** – Vidējā efektīvā koncentrācija;**LC10** – Letāla deva, kurā tiek nogalināti 10% testa populācijas;**EC10** – Efektīva koncentrācija, pie kuras varētu rasties negatīva ietekme 10% testējamo organismu;**LDLo** – Zemākā letālā deva;**BCF** – Bio koncentrācijas faktors;**PBT/ vPvB** - (Joti) Noturīgas, (Joti) bioakumulatīvas un / vai toksiskas ķīmikālijas;**ICAO -DGR** - Starptautiskās gaisa transporta asociācijas bīstamo kravu noteikumi;**ppm** – Miljonā daļas;**BCF** – Biokoncentrācijas faktors.**16.3. Būtiskākās bibliogrāfiskās atsauces un datu avoti:**

Toxnet, ECHA, GESTIS vielu datubāze.

16.4. Cita informācija:

Produkta klasificēšanai ir lietota Regulas (EK) Nr. 1272/2008 9. pantā minētā 4. metode: "Ja ir pieejama tikai 6. panta 5. punktā minētā informācija, ražotāji, importētāji un pakārtoti lietotāji novērtēšanas nolūkā izmanto savienošanas principus, kas minēti I pielikuma 1.1.3. iedaļā un katrā iedaļā I pielikuma 3. un 4. daļā".

Šajā drošības datu lapā sniegtā informācija ir balstīta uz produkta ražotāja sniegtajiem datiem, kas uzskatāmi par korektiem. Tomēr netiek dota tieša vai netieša garantija. Sniegtā informācija ir paredzēta tikai kā norādījumi drošai lietošanai, izmantošanai, pārstrādei, uzglabāšanai, transportēšanai un utilizācijai. Ja produkts tiek sajaukts ar citiem izstrādājumiem vai pārstrādāts, šajā drošības datu lapā sniegtā informācija ne vienmēr attiecas uz jauno gatavo produktu. Normatīvās prasības var mainīties, un dažādās vietās tās var atšķirties. Iepriekšminētā informācija tiek uzskatīta par pareizu, bet nenozīmē, ka tā ir pilnīga. Pircēja / lietotāja atbildība ir nodrošināt, lai viņa darbības atbilstu visiem vietējiem likumiem. Pārdevējs neuzņemas atbildību par zaudējumiem vai bojājumiem, kas radušies neparastas lietošanas dēļ, par ieteiktās prakses neievērošanu vai par briesmām, kas raksturīgas produkta veidam. Produkta pircējiem un lietotājiem ir jāapmāca visi savi darbinieki, aģenti, uzņēmēji un klienti, kuri izmantos šo MSDS produktu. Šī versija aizstāj visus iepriekšējos dokumentus.

Faila nosaukums: 2. MSDS_AdBlue_LV

Pēdējo reizi laboja: Girts Betmanis, 2021-04-07

C:\Users\GIB\Desktop\2. MSDS_AdBlue_LV.doc

Produkta nosaukums: **AdBlue – 32,5% karbamīda ūdens šķīdums.**

Produkta kods: **AB/011**

Lapa **17** no **17**